Carles Bellver ha escrit 32 relats sobre pacients psiquiàtrics

Contes de bojos

Carles Bellver

Premi de Narrativa Vila d'Almassora 2004 Brosquil, València, 2005

Manel Garcia Grau Carles Bellver Torlà (Castelló, 1967) ens presenta els 32 relats breus d'aquest llibre que com si els hagueren escrit els pacients d'un gabinet psiquiàtric. Aquesta obra, la quarta de la seua producció, no ve sinó a confirmar el que alguns estudiosos de la literatura en català, en un recent estudi d'abast local, l'anomenaven — amb total justícia com el millor escriptor de narrativa curta en català nascut a Castelló del darrer terc del segle XX. Tres llibres anteriors que ens feien entreveure com les seues preferències literàries, com es pot comprovar fàcilment a La vida canina, tendeixen al fantàstic i al surrealisme, allò que l'autor anomenà com una «poètica del deliri», connectada expressament amb la follia, el tràngol i la incapacitat de comprendre totalment aquest món en què vivim.

El llibre s'inicia amb un pròleg del propi autor en què se'ns «explica» la raó per la qual ha decidit recollir tots aquests relats: una «suposada» notícia apareguda en un diari sobre el descobriment d'un centre psiquiàtric il·legal i dirigit per un misteriós doctor Beauvoir. I acaba amb un epíleg, escrit també en primera persona per l'autor, on se'ns transcriu una suposada carta enviada per un lector anònim que dóna dades per desxifrar —o atorgar pistes el misteri de l'esmentat doctor. El resultat de tot plegat és una sucosa antologia d'històries fantàstiques i una crònica de casos clínics a la manera, com ens diu l'autor, del doctor Sacks.

Unes històries en què ens hi assabentem d'aparicions i desaparicions, de trobades improbables, confusions inversemblants, persones que de sobte es posen a parlar en hongarès i unes altres que s'enyoren de viure com gossos, ja que cadascun dels contes ens narren situacions extretes o bé de la vida privada de cada pacient o bé de reflexions —o fets coneguts de la història— amb què cadascun d'aquests ens parla de la seua particular visió de la vida.

Una antologia
d'històries
fantàstiques i una
crònica de casos
clínics a la manera
del doctor Sacks

Esmentar, per exemple, per la seua capacitat de jugar sempre amb la ironia i un pèl de sarcasme ben esmolat, contes com ara Coup d'état, que comença amb un «Demà he quedat a les Nacions Unides» dit per un d'aquests pacients; o el titulat Kant i el mico, un dels més suggerents, situa l'acció el 1793 a Königsberg, quan a Kant l'afaitava un mico, ajudant del doctor Battista; o bé Les nits de la Cave, on el narrador, ara en tercera persona, conta la disbauxa i els amors de Boris Vian en aquest cafè-teatre; o bé el darrer, titulat, simptomàticament, Vides de gossos, que dóna un sentit irònic als motius pels quals l'autor ha decidit «suposadament» recollir aquestes trenta-dues històries: un relat surrealista en què els dos protagonistes es comporten com gossos i envoren, com si foren virtuts excepcionals, les capacitats olfactives i instintives d'aquests animals.

Tot plegat, un conjunt de bones i breus històries en què els diferents i embogits personatges ens fan veure que moltes vegades no entenem per què ni com passen les coses, però passen, com si aquestes s'hagueren tornat vertaderament boges.